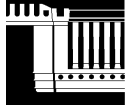

**TYÖAIKATOIMIKUNTA II:N
EHDOTUKSET TYÖAIKAPÄÄTÖKSEKSI
JA PÄÄTÖKSEKSI EDUSKUNNAN
KANSLIAN AUKIOLO- JA
PALVELUAJOISTA**

EDUSKUNNAN KANSLIAN JULKAISU 4 / 2002

Kansliatoimikunnalle

TYÖAIKATOIMIKUNTA II:N EHDOTUKSET TYÖAIKAPÄÄTÖKSEKSI JA PÄÄTÖKSEKSI EDUSKUNNAN KANSLIAN AUKIOLO- JA PALVELUAJOISTA

Kansliatoimikunta asetti 21.9.2001 toimikunnan valmistelemaan kansliatoimikunnan

1) päätöksen, joka sisältää mahdollisimman yhtenäiset ja oikeudenmukaiset määräykset eduskunnan virastoissa noudatettavista työajoista ottaen myös huomioon, että täysistunto- ja valiokuntatyöstä huolehtivien virkamiesten työajat määritellään siten, että eduskunta voi kaikissa tilanteissa suorittaa sille valtioelimenä kuuluvat tehtävät, ja

2) päätöksen, jossa määrätään eduskunnan kanslian eri toimipisteiden aukiolo- ja palveluajat kansanedustajia ja kansalaisia hyvin palvelevalla tavalla.

Työryhmän tuli 1) asiaa valmistellessaan toimia eduskunnan virkamieslain 42 §:n tarkoittaman neuvottelun toimeenpanijana, ja se sai ratkaisua suunnitellensa ottaa huomioon myös kuluvan virkaehtosopimuskauden jakamatta olevan järjestelyvaran antamat mahdollisuudet. Palvelussuhteen ehtoja koskevasta suunnitelmastaan työryhmän tuli työnsä aikana kuulla eduskunnan virastoja sekä aukiolo- ja palveluaikoja koskevasta suunnitelmastaan virastojen lisäksi eduskuntaryhmiä niin, että kansliatoimikunta voi päättää asian työryhmän laadittua lopullisen ehdotuksensa. Tavoitteeksi annettiin, että päätökset tulisivat voimaan 1.4.2002. Toimikunnan määräaika päättyi 28.2.2002, ja sitä on jatkettu 28.3.2002 saakka.

Työnsä aikana toimikunta on pyytänyt toimeksiannon mukaiset lausunnot ja sen lisäksi kirjalliset lausunnot professori Kari-Pekka Tiitiseltä, professori Mikael Hidéniltä ja valiokuntaneuvos Jarmo Vuoriselta sekä kuullut kansliapäällikkö Mauri Lehmusta valtion- tilintarkastajien kansliasta.

Saatuana työnsä valmiiksi toimikunta luovuttaa kunnioittavasti kansliatoimikunnalle ehdotuksensa, joka käsittää

- 1) luonnoksen kansliatoimikunnan päätökseksi henkilöstön työajasta eduskunnan virastoissa sekä
- 2) luonnoksen kansliatoimikunnan päätökseksi eduskunnan kanslian aukiolo- ja palveluajoista.

Toimikunnan työhön on allekirjoittaneiden lisäksi ottanut pysyvänä asiantuntijana osaa hallitusneuvos Tuija Wilska valtiovarainministeriöstä.

Toimikunta kiinnittää kansliatoimikunnan huomiota myös siihen, että eduskunnan virkamiehistä annetun lain 42 § saattaa olla perustuslain 80 §:n vastainen niiltä osin kuin kansliatoimikunnan yksipuolinen määräämisvalta ulottuisi virkamiehen oikeuksien ja velvollisuuksien perusteisiin.

Koska toimikunta kokoonpanonsa ja toimeksiantonsa mukaisesti oli myös neuvotteluelin ja asiassa saavutettiin virkamiesyhdistysten kanssa neuvottelutulos, joka ei miltään osin heikennä olemassa olevan henkilökunnan oikeuksia eikä lisää velvollisuuksia, toimikunta on laatinut myös työaikaa koskevan ehdotuksensa kansliatoimikunnan päätöksen muotoon.

Sirkka-Liisa Anttila
puheenjohtaja

Ari Apilo

Timo Ihamäki

Ossi Lantto

Jukka Luukkanen

Jukka Mikkola
varapuheenjohtaja

Riitta-Leena Paunio

Seppo Tiitinen

Kari Urpilainen

Heikki Vaakanainen

Kari T. Ahonen
sihteeri

Eriävä mielipide työaikatoimikunta II:n ehdotukseen työaikapäätökseksi

Työaikatoimikunnan ehdotukseen työaikapäätökseksi sisältyy ehdotus siitä, että 1.5.2002 jälkeen eduskunnan virkoihin nimitettävien ja työ sopimussuhteeseen otettavien henkilöiden työaika on (eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta) 7 tuntia 15 minuuttia siten, että eduskunnan kansliassa tähän työaikaan luetaan ruokailuun käytetty aika, muissa virastoissa sen sijaan ei. Ehdotuksen perustelujen mukaan tämä perustuu eduskunnan kanslian perinteiseen käytäntöön, joka turvaa kanslian palvelukyvyn ja on henkilökunnan toiveitten mukainen. Tämä merkitsee sitä, että eduskunnan virastoista oikeusasiamiehen kansliassa ja valtiontilintarkastajain kansliassa, joissa työskentelee yhteensä hieman yli 60 henkilöä, työaika vastaisi tulevaisuudessa valtion virastoissa noudatettavaa työaikaa. Sen sijaan eduskunnan kansliassa, jonka henkilöstömäärä on noin 400, näin ei tulisi olemaan asianlaita.

Tältä osin ehdotus ei ole nähdäkseni kansliatoimikunnan työaikatoimikunnan työlle asettamien tavoitteiden mukainen. Kansliatoimikunnan nimenomaisesti ilmaisemien tavoitteiden mukaan pyrkimyksenä on saada aikaan yhtenäiset ja oikeudenmukaiset määräykset eduskunnan virastoissa noudatettavista työajoista ottaen huomioon, että täysistunto- ja valiokuntatyöstä huolehtivien virkamiesten työajat määritellään siten, että eduskunta voi kaikissa tilanteissa suorittaa sille valtioelimenä kuuluvat tehtävät.

Työaikaa koskevien määräysten yhtenäisyys ja oikeudenmukaisuus edellyttää mielestäni sitä, että työajan perusteet ovat eduskunnan henkilöstön keskuudessa samat ellei erilaisiin työaikoihin ole hyväksyttävää perustetta. Tällaiset perusteet kansliatoimikunta on todennut työaikauudistuksen tavoitteet asettaessaan. Huomioon on kansliatoimikunnan mukaan otettava nimenomaan täysistunto- ja valiokuntatyöstä huolehtivien virkamiesten kohdalla se, että eduskunta voi suorittaa kaikissa tilanteissa sille valtioelimenä kuuluvat tehtävät. Tämä edellyttää luonnollisesti sen kysymyksen ratkaisemista, miltä osin eduskunnan kanslian henkilöstö huolehtii täysistunto- ja valiokuntatyöstä. Edellä sanotulla perusteella näiden virkamiesten kohdalla onkin hyväksyttävät perusteet määrätä heidän työajastaan muista poikkeavasti tarpeen mukaan. Sen sijaan muilta osin tällaista perustetta ei ole tullut esiin.

Tämä merkitsee sitä, että muun henkilöstön työajan tulisi käsitykseni mukaan määräytyä yhtenevin perustein, joko niin, että virkamiehiltä kielletään poistuminen lepotauon aikana virkapaikalta tai että näin ei tehdä.

Työaikauudistuksen taustalla on ollut myös pyrkimys pidentää eduskunnan virastojen työaikaa vastaamaan valtion virastoissa noudatettavaa työaikaa. On mielestäni selvää, että myöskään tätä tavoitetta ei tällä ehdotuksella saavuteta. Eduskunnan kahden, muuhun eduskuntakokonaisuuteen verrattuna, pienen viraston työajan muutoksella nyt ehdotetulla tavalla onkin tässä suhteessa ensisijaisesti symbolista merkitystä eduskuntakokonaisuutta ajatellen.

Eduskunnalle ylimpänä valtioelimenä on lainsäädäntötyön lisäksi kuulunut meidän maassamme yli 80 vuoden ajan viranomaistoiminnan lainmukaisuuden valvonta, minkä tehtävän eduskunta on uskonut valitsemalleen oikeusasiamiehelle ja häntä tässä tehtävässä avustavalle kanslialle. Vaikka tämä laillisuusvalvontatehtävä ei suoranaisesti liity eduskunnan lainsäädäntötyöhön eikä rytmity sen mukaan, tällä valtiosääntöön perustuvalla järjestelyllä on merkitystä eduskunnan tehtävien ja aseman kannalta. Eduskunnalle ylimpänä valtioelimenä kuuluvien tehtävien tulisi käsitykseni mukaan muodostaa kokonaisuus, jota palveleva henkilökunta asetetaan perusteiltaan samaan asemaan, ellei ole hyväksyttävää perustetta toisella menettelylle joidenkin henkilöstöryhmien kohdalla.

Edellä sanotun perusteella en voi yhtyä ehdotetun työaikapäätöksen 2 §:n 2 momentin määräykseen.

Olen koko työaikatoimikunnan työskentelyn ajan lähtenyt siitä, että eduskunnan palveluksessa työaikapäätöksen voimaantullessa oleva henkilöstö säilyttää nykyisen työaikansa ja että työajan mahdollinen pidennys korvataan täysimääräisesti, mikä onkin työaikatoimikunnan ehdotuksen sisältö. Eriävä mielipiteeni koskee siis yksinomaan 1.5.2002 jälkeen eduskunnan palvelukseen tulevaa henkilökuntaa. Tästä syystä ja mm. eduskunnan virastojen työajan pidentämistavoitteet huomioon ottaen pidän perusteltuna, että lepoaikaa ei yleisesti luettaisi jatkossa työaikaan lukuun ottamatta täysistunto- ja valiokuntatyöstä huolehtivia virkamiehiä.

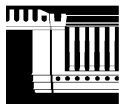
Riitta-Leena Paunio

Oikeusasiamies

Yhdyn edellä esitettyyn eriävään mielipiteeseen

Kari Urpilainen

Valtiontilintarkastajien puheenjohtaja

**KANSLIATOIMIKUNNAN PÄÄTÖS
HENKILÖSTÖN TYÖAJASTA EDUSKUNNAN VIRASTOISSA**

EHDOTUKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kansliatoimikunnan päätöksellä yhtenäistetään eduskunnan virastojen virkamiesten ja työsuhteisten työntekijöiden työaikoja. Säännöllinen työaika on 7 tuntia 15 minuuttia vuorokaudessa ja 36 tuntia 15 minuuttia viikossa, paitsi jaksotyössä 108 tuntia 45 minuuttia kolmessa viikossa. Jaksotyötä lukuun ottamatta työajat vastaavat valtion virastoissa noudatettavia työaikoja, joita noudattavat jo ennen tätä uudistusta eduskunnan virastoista valtiontalouden tarkastusvirasto, kansanedustajien avustajat ja osa kiinteistötoimiston henkilökuntaa. Jaksotyötä tekevien turvallisuusvalvojen kolmen viikon työaika vastaa 7 tunnin 15 minuutin vuorokautista työaika.

Huhtikuun 30 päivänä 2002 palveluksessa oleva henkilökunta säilyttää nykyisen työaikansa. Henkilöllä, joka vapaaehtoisesti ja asianomaisen viraston suostumuksella siirtyy edellä sanottuun työaikaan, on oikeus työajan pidennystä vastaavaan täysimääräiseen korvaukseen, joka annetaan vapaa-aikana, rahana tai näiden yhdistelmänä.

Päätöksen voimaantulon jälkeen nimitetty uusi henkilöstö noudattaa edellä sanottua työaikaa.

Päätös tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2002.

YLEISPERUSTELUT

Nykyinen tilanne

Eduskunnan virastojen henkilöstön nykyiset työajat ja niiden perusteet on kuvattu eduskunnan työaikatoimikunnan muistiossa (Eduskunnan kanslian julkaisu 2/2001, 12.2.2001).

Uudistuksen tavoitteet

Tavoitteena on saada yhtenäiset ja oikeudenmukaiset määräykset eduskunnan virastoissa noudatettavista työajoista ottaen huomioon, että täysistunto- ja valiokuntatyöstä huolehtivien virkamiesten työajat määritellään siten, eduskunta voi kaikissa tilanteissa suorittaa sille valtioelimenä kuuluvat tehtävät.

Taloudelliset vaikutukset

Uudistuksella ei ole välittömiä kustannusvaikutuksia. Pidemmällä aikavälillä syntyy kustannussäästöjä, koska kuukausipalkkaa vastaan tehtävien työtuntien määrä lisääntyy ja ylityön määrä vähenee. Siltä osin kuin henkilöstöä siirrytään rahakorvausta vastaan pidennettyyn työaikaan, se lisää kustannuksia, mutta tuo toisaalta lisää työtuntejakin ja voi osaltaan olla hillitsemässä henkilöstömäärän kasvua.

Rahakorvausten käyttäminen edellyttää niiden asianmukaista rahoitusta lähivuosien talousarvioissa ja sitä, että ratkaisut tehdään suunnitellusti tähän tarkoitukseen varattujen määrärahojen puitteissa. Toiminnallisista syistä työaikojen yhtenäistämiseen pyritään hallinnollisina yksikköinä.

Asian valmistelu

Asiaa on valmisteltu kaksivaiheisesti. Ensimmäisen vaiheen selvitystyön tekivät virkamiesten ja henkilöstöjärjestöjen edustajat. Kansliatoimikunnan suorittaman tavoitemäärittelyn jälkeen suunnittelu- ja neuvotteluprosessin hoitivat kansliatoimikunnan palkkaneuvottelijajäsenet, valtiontilintarkastajien puheenjohtaja, eduskunnan pääsihteeri ja apulaisoikeusasiamies, josta vuoden 2002 alussa tuli eduskunnan oikeusasiamies sekä henkilöstöjärjestöjen edustajat.

Voimaantulo

Tarkoitus on, että päätös tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2002.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 §. *Soveltamisala.* Kansliatoimikunnan toimivalta antaa tämä ohje perustuu eduskunnan virkamiehistä annetun lain (1373/1994) 42 §:ään, jonka mukaan eduskunnan virkamiesten palvelussuhteen ehdoista on voimassa, mitä kansliatoimikunta päättää. Ennen päätöksentekoa asiasta on neuvoteltava neuvottelukelpoisten virkamiesyhdistysten kanssa sekä kuultava virastoja. Eduskunnan palveluksessa on myös työsuhteisia, mm. kaikki kansanedustajien avustajat. Tässä päätöksessä tarkoitettu työaika koskisi kaikkia eduskunnan virastojen palveluksessa olevia.

Kansliatoimikunnan toimivalta ulottuu eduskunnan kanslian ohella myös valtiontilintarkastajain kanslian, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian ja valtiontalouden tarkastusviraston virkamiesten työaikoihin, koska kaikkiin näihin sovelletaan eduskunnan virkamieslakia. Viimeksi mainitun viraston säännölliseen työaikaan ei tässä yhteydessä ole tarkoitus ehdottaa muutoksia, koska se jo ennestään vastaa tämän päätöksen 2 §:n 1 momentissa määrättyä. Tässä yhteydessä on kuitenkin syytä peruuttaa se kansliatoimikunnan 7 päivänä joulukuuta 2000 tekemä päätös, jonka mukaan tarkastusvirasto päättää työajastaan.

Eduskunnan virkamiehistä annetun lain 42 §:ssä tarkoitettu neuvottelumenettely on toteutettu asian valmistelun yhteydessä siten, että henkilöstöjärjestöt ovat olleet mukana molemmissa asiaa valmistelleissa toimikunnissa. Virastojen kuuleminen on suoritettu jälkimmäisen toimikunnan toimesta.

Päätös rakentuu sille ajatukselle, että säännöllinen työaika vastaa soveltuvin osin valtion virkamiesten työaikaa. Eduskunnalla on sen toiminnan luonteen johdosta omia ratkaisujaan esimerkiksi täysistuntojen aiheuttamien ylitöiden korvaamisessa. Nämä erillispäätökset jäävät voimaan, ja niitä sovelletaan ensisijaisina.

2 §. Säännöllinen työaika. Säännöllinen työaika on kaikissa viroissa ja työsuhteissa, turvallisuusvalvomon henkilöstöä lukuun ottamatta, 7 tuntia 15 minuuttia vuorokaudessa ja 36 tuntia 15 minuuttia viikossa, mikä vastaa valtion yleistä työaikaa. Turvallisuusvalvojat tekevät keskeytymätöntä vuorotyötä, ja heidän säännöllinen työaikansa on 108 tuntia 45 minuuttia kolmessa viikossa, mikä vastaa 7 tunnin 15 minuutin vuorokautista työaikaa.

Valtiontilintarkastajain kansliassa, oikeusasiamiehen kansliassa ja valtiontalouden tarkastusvirastossa on käytössä enintään tunnin mittainen lepotauko, jota ei lueta työajaksi.

Eduskunnan kansliassa on perinteisesti ollut se käytäntö, että poistuminen eduskunnasta työaikana on sallittu vain virka-asioissa tai esimiehen luvalla. Kanslian toimintaa keskeyttämättä on virkamiehelle varattu mahdollisuus ruokailuun eduskunnan ravintolassa tai kanslian osoittamassa eduskunnan ulkopuolisessa ruokailupaikassa. Tätä käytäntöä on tarkoitus jatkaa, koska sitä pidetään kanslian palvelukyvyn kannalta välttämättömänä ja henkilökunnankin kannalta toivottavana. Tämän vuoksi uuteen työaikapäätökseen on otettu 2 §:n 2 momentiksi määräys, joka vastaa nyt kumottavan vuoden 1989 päätöksen 3 §:ää.

Eduskunnan muiden virastojen osalta ei ole perustetta kieltää henkilökuntaa poistumasta lepotauon aikana virkapaikalta, mutta on tarpeetonta edellyttää omalla ajalla pidettävän lepotauon pitämistä tunnin mittaisena varsinkaan niiden osalta, jotka voivat ruokailla eduskunnan ravintolassa. Sen vuoksi pykälän 2 momentin loppuun on otettu paitsi viittaus lepotaukoon myös toteamus, että tauko voidaan virastokohtaisesti päättää tuntia lyhyemmäksi, ei kuitenkaan puolta tuntia lyhyemmäksi.

3 §. Säännöllisen työajan järjestelyt. Pykälän 1 momentin mukaan virasto ja virkamies voivat vuosityöajan pituutta muuttamatta erityisestä syystä sopia noudatettavaksi tiettyä aikana tästä päätöksestä poikkeavaa työaikaa, mikäli siitä ei ole haittaa eduskunnan tai eduskunnan viraston toiminnalle. Vastaava määräys on eduskunnan kansliaa koskien voimassa vuoden

1989 päätöksen 2 §:ssä. Tätä mahdollisuutta tulee käyttää erityisesti niiden osalta, jotka avustavat täysistuntoa ja jotka sen johdosta työskentelevät iltaisin pitkään. Pitkiä iltastuntoja sisältävillä viikoilla asianomaisten työaika voidaan sopia alkamaan tavallista myöhemmin, kuitenkin niin, että istunnon valmistelutyöt ehditään tehdä, ellei niitä voida teettää henkilöillä, jotka illalla eivät olleet istunnossa.

Pykälä 2 momentin mukaan virastolla on oikeus erityisestä syystä sallia virkamiehen työskennellä muualla kuin varsinaisella virkapaikalla. Määräys vastaa vuoden 1989 päätöksen 4 §:n 2 momenttia.

Pykälän 3 momentissa on todettu, että kansliatoimikunta voi antaa erityisiä määräyksiä eduskunnan kanslian jonkin virkamiesryhmän työajasta. Toimeksiantonsa mukaisesti toimikunnan tuli ottaa työssään huomioon, että täysistunto- ja valiokuntatyöstä huolehtivien virkamiesten työajat määritellään siten, että eduskunta voi kaikissa tilanteissa suorittaa sille valtioelimenä kuuluvat tehtävät.

Valiokuntatyön erityispiirteiden vuoksi valiokuntaneuvosten työajan pituutta ei voida mitata tai määritellä normaaliin tapaan ennalta. Heidän työaikansa on täysin riippuvainen valiokuntien tarpeista ja siitä, miten valiokunnat työskentelevät. Muun muassa tämän vuoksi 3 §:n 3 momentissa on tarpeen mahdollistaa tästä päätöksestä poikkeavien erityisten määräysten antaminen. Kansliatoimikunta voi siten antaa erityisiä määräyksiä, joita sovelletaan esimerkiksi valiokuntatyön erityispiirteiden vuoksi ja tehokkaan valiokuntatyön turvaamiseksi valiokuntasihteeristöön yleensä tai valiokuntaneuvoksiin erityisesti. On asianmukaista, että näitä määräyksiä valmisteltaessa kuullaan eduskunnan virkamieslain 42 §:n 1 momentin periaatteita vastaavasti asianomaista virkamiesryhmää.

4 §. Liukuva työaika ja työajan rekisteröinti. Eduskunnan kaikissa virastoissa on käytössä liukuva työaika. Lisäksi eduskunnan kansliassa on mm. eduskuntatyön luonteen johdosta suuri määrä henkilökuntaa liukuvan työajan ulkopuolella. Käytännössä kukin virasto päättää liukuvan työajan järjestelyistä itse. Eduskunnan kanslian osalta päätöksen tekee kansliatoimikunta.

Pykälän mukaan kaikkien virastojen koko henkilökunta rekisteröi tulo- ja lähtöaikansa. Määräyksellä pyritään siihen, että eduskunnan puhelinkeskus saa kulunvalvontalaitteiden kautta tiedon siitä, kuka on talossa. Eduskunta voi tällä tavoin parantaa kansanedustajien ja kansalaisten palvelua.

5 §. Työvuorojärjestelmästä päättäminen. Vuorotyötä tekevien virkamiesten työvuorojärjestelmän päättää viraston päällikkö tai hänen määräämänsä. Vuorotyötä tehdään lähinnä eduskunnan kansliassa. Turvallisuusvalvojat tekevät vuorotyötä puolen vuorokauden työjaksoina. Pääoven ja saunan virastoavustajat sekä talonmiehet tekevät kaksivuorotyötä ja puhelinvaihteen hoitajat kahdeksassa vuorossa olevaa työtä. Työvuorot ovat osaksi peräkkäin, osaksi päällekkäin. Lisäksi vuorot vaihtelevat sen mukaan, onko eduskunta koolla vai ei. Tarkoitus on, että vuorojärjestelmän päättää virastopäällikkö ja miehityksen asianomainen työnjohto.

6 §. Aukioloajat. Eduskunnan virastojen aukioloajoista päätetään erikseen. Säännös on tarpeen lähinnä sen vuoksi, että nyt kumottava eduskunnan kanslian vuoden 1989 työaikapäätös oli samalla päätös aukioloajoista. Nämä kaksi asiaa on syytä normitasolla erottaa toisistaan mm. sen vuoksi, että niiden valmistelu tapahtuu toisistaan poikkeavasti, ja sen vuoksi, että on asianmukaista, että kukin virasto päättää aukiolo- ja palveluajoistaan itse.

7 §. Muut määräykset. Valtion virkaehtosopimuslaki ei koske eduskunnan virkamiehiä (L 664/1970 1 §, sellaisena kuin se on laissa 751/1994). Kansliatoimikunnan päätöksellä valtion virka- ja työehtoja on kuitenkin sovellettu soveltuvin osin. Tätä käytäntöä jatketaan.

Tässä yhteydessä on syytä todeta, että eduskunnan virkamiehistä annetussa laissa säädetyssä virkasuhteessa tehtävään työhön ei sovelleta työaikalakia. Sen sijaan työsuhteisiin sitä sovelletaan. Tämä tulkinta perustuu työoikeuden professorin Kari-Pekka Tiitisen lausuntoon, jonka mukaan “työaikalakia ei ole tarkoitettu sovellettavaksi eduskunnan virkamiehistä annetussa laissa säädetyssä virkasuhteessa tehtävään työhön”.

8 §. Soveltamisohjeet. Tämän päätöksen soveltamisohjeet antaa tarvittaessa kansliatoimikunta. Jos soveltamisohjeella voi olla merkitystä palvelussuhteen ehtoasiana, ohjetta ei anneta, ennen kuin asiasta on eduskunnan virkamieslain 42 §:n mukaisesti neuvoteltu virkamiesyhdistysten kanssa ja kuultu virastoja.

9 §. Siirtymäsäännös. Pykälän 1 momentista ilmenee, että 30 päivänä huhtikuuta 2002 eduskunnan palveluksessa oleva henkilökunta säilyttää nykyisen työaikansa. Sanottu koskee sekä toistaiseksi voimassa olevia että määräaikaisia virka- ja työsuhteita.

Pykälän 2 momentti koskee työajan pidennyksen korvaamista. Jos asianomainen vapaaehtoisesti siirtyy pidennettyyn työaikaan ja virasto sen hyväksyy, pidentyvä työaika voidaan korvata täysimääräisesti vapaa-aikana, rahana tai niiden yhdistelmänä. Asianomaisella on oikeus täysimääräiseen korvaukseen, mutta hän voi sopia korvauksettomasta siirtymisestä tai täyttää korvausta alemmasta korvauksesta.

Tavoitteena on, että koko henkilöstö siirtyy 31 päivään joulukuuta 2006 mennessä noudattamaan tämän päätöksen mukaista työaika.

Koska vapaa-aikana annetut korvaukset voivat joissakin tapauksissa vaarantaa viraston palveluvyyn ja rahana maksetut korvaukset aiheuttaa talousarvion ylittymisen, työajan pidentäminen korvausta vastaan voi tapahtua vain, jos asianomainen virasto siihen suostuu.

Jos edellä kuvattuja järjestelyjä ei tehdä ja eduskunnan puheena olevien virastojen henkilöstö siirtyisi tämän päätöksen mukaiseen työaikaan vain henkilöstön vaihtuvuuden myötä, muutos olisi varsin hidas.

Eduskunnan kansliassa oli elokuussa 2001 virkamiehiä 418, keski-ikä 45,8 vuotta. Heistä 63 vuoden eläkeiän saavuttaa vuosina 2002—2011 yhteensä 128 henkilöä; vuosina 2012—2021 yhteensä 143 henkilöä; 2022—2030 yhteensä 94 henkilöä; vuosina 2031—2040 yhteensä 42 henkilöä; ja vuosina 2041—2044 yhteensä 11 henkilöä.

Valtiontilintarkastajien kansliassa oli joulukuussa 2001 virkamiehiä 17, keski-ikä 49,6 vuotta. Heistä 63 vuoden eläkeiän saavuttaa vuosina 2002—2011 yhteensä 7 henkilöä; vuosina 2012—2021 yhteensä 6 henkilöä; ja vuosina 2022—2028 yhteensä 4 henkilöä.

Eduskunnan oikeusasiamiehen kansliassa oli elokuussa 2001 virkamiehiä 55 (mukaan lukien sivutoimiset esittelijät), keski-ikä 44,4 vuotta. Heistä 63 vuoden eläkeiän saavuttaa vuosina

2002—2011 yhteensä 11 henkilöä; vuosina 2012—2021 yhteensä 24 henkilöä; vuosina 2022—2031 yhteensä 17 henkilöä; ja vuosina 2032—2040 yhteensä 3 henkilöä.

Pykälän 3 momentin mukaan eduskunnan palveluksessa oleva säilyttää 30 päivänä huhtikuuta 2002 saavuttamansa tai myöhemmin sopimansa erityisen työajan myös siinä tapauksessa, että hänet nimitetään eduskunnan toisen viraston palvelukseen, jos hänellä olisi voinut olla puheena oleva työaika myös asianomaisen viraston henkilöstöön kuuluvana. Esimerkiksi jos valtiontilintarkastajien kanslian virkamies nimitetään oikeusasiamiehen kanslian virkaan, hänellä olisi oikeus säilyttää 6 tunnin vuorokautinen työaika, mikäli hänellä se oli tilintarkastajien kansliassa palvellessaan. Jos hänet nimitettäisiin eduskunnan kanslian palvelukseen ja tehtävään, jossa vuorokautinen työaika 30 päivänä huhtikuuta 2002 oli 6 tuntia 45 minuuttia, hänellä olisi oikeus 6 tunnin 45 minuutin vuorokautiseen työaikaan. Koska kyseessä on oikeus, asianomainen voi siitä myös luopua ja siirtyä nimityksen yhteydessä nimittävän viranomaisen noudattamaan työaikaan eli, turvallisuusvalvojen virkoja lukuun ottamatta, 7 tunnin 15 minuutin vuorokautiseen työaikaan.

Pykälän 4 momentin mukaan 30 päivänä huhtikuuta 2002 virasta vapaa eduskunnan palveluksessa oleva henkilö on oikeutettu samaan siirtymäsäännöksen tuomaan etuun kuin työssä oleva.

Tässä vaiheessa on mahdotonta työnantajan määrittellä, missä tehtävissä, millä aikataululla ja millä rahoitusmahdollisuudella muutokset voidaan toteuttaa. Kukaan ei tiedä sitäkään, missä laajuudessa ja millä korvaavilla menettelyillä yksittäiset virkamiehet ovat halukkaita siirtymään vapaaehtoisesti tässä päätöksessä mainittuun työaikaan. Tämän vuoksi siirtymäsäännöksen on kirjattu vain periaatteet, jotka tasapainoisella tavalla turvaavat eri osapuolten edut.

10 §. Aikaisemmat määräykset. Päätöksellä kumotaan 7 päivänä joulukuuta 1989 tehty kansliatoimikunnan päätös työajasta eduskunnan kansliassa siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Lisäksi on tarpeellista kumota 7 päivänä joulukuuta 2000 tehty kansliatoimikunnan päätös siitä, että valtiontalouden tarkastusvirasto päättää virastossa noudatettavasta työajasta.

11 §. Voimaantulo. Päätös esitetään tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2002.

Edellä olevan perusteella toimikunta esittää kunnioittavasti, että kansliatoimikunta tekisi seuraava päätöksen:

Päätös

henkilöstön työajasta eduskunnan virastoissa

Annettu päivänä huhtikuuta 2002

Eduskunnan kansliatoimikunnan päätöksen mukaisesti määrätään:

1 §

Soveltamisala

Näitä määräyksiä sovelletaan, ellei toisin ole säädetty, määrätty tai sovittu, eduskunnan virastojen virkamiesten ja työsopimussuhteisten työntekijöiden työaikoihin.

2 §

Säännöllinen työaika

Säännöllinen työaika on 7 tuntia 15 minuuttia vuorokaudessa ja 36 tuntia 15 minuuttia viikossa. Jaksotyössä säännöllinen työaika on kuitenkin 108 tuntia 45 minuuttia kolmessa viikossa.

Eduskunnan kansliassa työaika on yhdenjaksoinen ja poistuminen eduskunnasta työaikana on sallittua ainoastaan virka-asioissa tai esimiehen antamalla luvalla. Kanslian toimintaa

keskeyttämättä on virkamiehelle varattava mahdollisuus ruokailuun eduskunnan ravintolassa tai kanslian osoittamassa eduskunnan ulkopuolisessa ruokailupaikassa. Muissa eduskunnan virastoissa on tunnin kestävä päivittäinen lepoaika, jota ei lueta työajaksi. Virastossa voidaan päättää noudatettavaksi lyhyempää, kuitenkin vähintään puolen tunnin pituista lepoaikaa.

3 §

Säännöllisen työajan järjestelyt

Vuosityöajan pituutta muuttamatta virasto ja virkamies voivat erityisestä syystä sopia noudatettavaksi tietynä aikana tästä päätöksestä poikkeavaa työaikaa, mikäli siitä ei ole haittaa eduskunnan tai eduskunnan viraston toiminnalle.

Virastolla on oikeus erityisestä syystä sallia virkamiehen työskennellä muualla kuin varsinaisella virkapaikalla tarpeelliseksi katsottavan ajan.

Kansliatoimikunta voi antaa erityisiä määräyksiä eduskunnan kanslian jonkin virkamiesryhmän työajasta.

4 §

Liukuva työaika ja työajan rekisteröinti

Eduskunnan virastoissa noudatetaan liukuvaa työaikaa siten kuin siitä erikseen määrätään. Virastojen henkilökunta rekisteröi tulo- ja lähtöaikansa.

5 §

Työvuorojärjestelmästä päättäminen

Vuorotyötä tekevien työvuorojärjestelmästä päättää viraston päällikkö tai hänen määräämänsä.

6 §

Aukioloajat

Eduskunnan virastojen aukioloajoista päätetään erikseen.

7 §

Muut määräykset

Eduskunnan henkilökuntaan sovelletaan työajoista tehtyä valtion virka- ja työehtosopimusta soveltuvin osin.

8 §

Soveltamisohjeet

Tarvittavat soveltamisohjeet antaa kansliatoimikunta.

9 §

Siirtymäsäännös

Eduskunnan palveluksessa 30 päivänä huhtikuuta 2002 oleva säilyttää sen mittaisen säännöllisen työajan, joka hänellä tuolloin oli.

Henkilöllä, joka vapaaehtoisesti ja asianomaisen viraston suostumuksella siirtyy tämän päätöksen mukaiseen työaikaan, on oikeus työajan pidennystä vastaavaan täysimääräiseen korvaukseen, joka annetaan vapaa-aikana, rahana tai näiden yhdistelmänä.

Jos eduskunnan palveluksessa oleva nimitetään eduskunnan toisen viraston palvelukseen, hänellä on oikeus säilyttää 1 tai 2 momentin mukaan määräytyvä työaikansa, jos hän olisi siihen oikeutettu asianomaisen viraston henkilöstöön kuuluvana.

Mitä edellä 1—3 momentissa määrätään, koskee myös eduskunnan palveluksessa olevaa henkilöä, joka 30 päivänä huhtikuuta 2002 on virkavapaana.

10 §

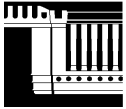
Aikaisemmat määräykset

Tällä päätöksellä kumotaan 7 päivänä joulukuuta 1989 annettu kansliatoimikunnan päätös työajasta eduskunnan kansliassa siihen tehtyine muutoksineen ja 7 päivänä joulukuuta 2000 tehty päätös siitä, että valtiontalouden tarkastusvirasto päättää virastossa noudatettavasta työajasta.

11 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2002.

KANSLIATOIMIKUNNAN PÄÄTÖS EDUSKUNNAN KANSLIAN AUKIOLO- JA PALVELUAJOISTA

EHDOTUKSEN YLEISPERUSTELUT

Kansliatoimikunnan päätöksessä kootaan yhteen määräykseen ja mahdollisuuksien mukaan yhtenäistetään eduskunnan kanslian aukiolo- ja palveluaikoja koskevat määräykset, jotka nyt sisältyvät eri yhteyksissä annettuihin päätöksiin ja ovat osittain suullisten päätösten ja vanhojen käytäntöjen varassa. Tarkoitus on, että vastedes kaikki pysyviksi tarkoitetut aukiolopäätökset tehdään tämän määräyksen muutoksina niin, että aina on kootusti olemassa kansliatoimikunnan päätös kaikista eduskunnan kanslian aukiolo- ja palveluajoista.

Päätös koskee vain eduskunnan kanslian aukiolo- ja palveluaikoja. Henkilökunnan työajoista annetaan eri päätös.

Sisällön osalta oleellisin muutos on, että eduskunnan kanslian yleinen aukioloaika muuttuu alkamaan kello 9.30:n sijasta kello 9. Tämä perustuu eduskuntaryhmien toivomukseen ja myös siihen, että aukioloaika saadaan vastaamaan eduskunnan henkilökunnan vuorokautista 7 tunnin 15 minuutin työaikaa, joka on suunniteltu tulemaan käyttöön 1 päivänä toukokuuta 2002. Kanslia suljetaan pääsääntöisesti kello 16.15, kuten tähänkin asti. Eduskunnan istuntoihin liittyvät palvelut jatkuvat istuntojen päättymiseen saakka, kuten nykyisinkin.

Tarkoitus on, että päätös tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2002.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 §. *Kanslian aukioloaika.* Eduskunnan kanslia on auki arkipäivinä kello 9—16.15, ellei jäljempänä muuta määrätä. Pykälässä aiennetaan aukioloa puolella tunnilla nykyisestä, koska useat eduskuntaryhmät lausunnoissaan esittivät kanslian palveluiden avaamista nykyistä aikaisemmin. Aukioloajasta kertyy samalla 7 tunnin 15 minuutin työaika, mikä vastaa 1 päivänä toukokuuta 2002 voimaan tulevaa eduskunnan virastojen työaikaa.

Täysistuntopäivinä keskuskanslia ja eduskuntatiedotus ovat toiminnassa istunnon päättymiseen saakka. Keskuskanslian sihteeristö, kanslia-avustajat, asiakirjatoimisto ja ruotsin kielen tulkkauspalvelu päivystävät istunnon päättymiseen saakka. Pöytäkirjatoimisto päivystää täysistunnon pöytäkirjan valmistumiseen saakka.

Päätöksessä olevat erityiset palveluajat on esitetty aakkosjärjestyksessä, jotta kanslian organisaatiota tuntematonkin löytää helposti etsimänsä palvelun aukioloajan. Samasta syystä kanslia-avustajien päivystysaika on esitetty omana pykälänään.

Kansliassa ei työskennellä lauantaisin, vapunpäivänä, juhannusaattona eikä jouluaattona, jollei eduskunnan toimita tai talon esittely sitä vaadi. 10 §:ssä on todettu, että pääovi on auki lauantaina ja sunnuntaina kello 10—15. Tuolloin eduskuntataloa esitellään yleisölle.

2 §. *Atk-päivystys.* Tietohallinnon atk-päivystystä laajennetaan palvelun parantamiseksi niin, että ns. helpdesk-toiminta jatkuu nykyisestä kello 18:sta ja istuntopäivien kello 20:stä siten, että päivystäjä on Eduskuntatalossa kello 20:een, kun eduskunta on koolla. Sen jälkeen päivystys jatkuu puhelinpäivystyksenä kello 24:ään. Säännöstayalla uutena eduskunnan koollaoloajan palveluna mainitaan lainsäädäntötyön atk-päivystys, joka palvelee maanantaista perjantaihin kello 8—16.30 ja istunnon päättymiseen saakka, kuitenkin enintään kello 20:een. Ns. vikapäivytys tietohallintotoimistossa on kaikkien niiden vastuulla, jotka ovat saaneet eduskunnan gsm-puhelimen yksityispuhelimien soittouikeudella.

3 §. *Eduskunnan kirjasto.* Pykälässä todetaan, että eduskunnan kirjasto on auki siten kuin kirjaston hallitus kirjaston ohjesäännön mukaisesti siitä päättää. Voimassa olevan päätöksen mukaan kirjasto on auki maanantaina ja perjantaina kello 9—18, tiistaista torstaihin 9—20 ja lauantaina kello 9—15.

4 §. *Eduskuntaravintola ja kahvila.* Pykälä vastaa nykyistä käytäntöä.

5 §. *Kanslia-avustajat.* Pykälä vastaa nykyistä käytäntöä.

6 §. *Kiinteistönhuolto.* Pykälä on muutettu vastaamaan käytössä olevaa liukuvan työajan järjestelmää.

7 §. *Matkatoimisto.* Matkatoimiston kanssa on sovittu, että sopimuksessa oleva palveluaika 8.30—16 voidaan muuttaa vastaamaan eduskunnan kanslian aukioloaikaa.

8 §. *Posti.* Postin aukiolo on muutettu vastaamaan kanslian aukioloaikaa.

9 §. *Puhelinkeskus.* Pykälä vastaa nykyistä käytäntöä.

10 §. *Pääovi ja Puhemiehenaukion portit.* Pykälä vastaa nykyistä käytäntöä.

11 §. *Sauna.* Saunan aukioloaikoja ei ole muutettu. Uuteen 3 momenttiin on kuitenkin lisätty ne ajat, jotka sauna säännöllisesti pidetään kiinni vuosihuoltojen takia, ja säännöllisesti toistuvat erityiset sulkemisajat, joista nykyisin on päätetty tapauskohtaisesti erikseen.

12 §. *Sisäinen tietopalvelu.* Pykälä vastaa nykyistä käytäntöä.

13 §. *Turvallisuusyksikkö.* Pykälä vastaa nykyistä käytäntöä.

14 §. *Työterveysasema.* Työterveysaseman palveluaikaa on pidennetty eduskuntaryhmien lausunnoissa esitettyjen toivomusten mukaisesti. Tarkoitus on, että myös lääkäripalvelut ovat saatavissa koko aukioloajan.

15 §. *Virastopalvelu.* Pykälä vastaa nykyistä käytäntöä.

16 §. *Eduskunnan koollaolo.* Pykälä vastaa vakiintunutta eduskunnan koollaolon määritelmää.

17 §. Liukuva työaika. Liukuvan työajan osalta viitataan vain siihen, mitä kansliatoimikunta on asiasta erikseen päättänyt. Lisäksi todetaan, että liukuvaa työaikaa koskevia määräyksiä on sovellettava siten, että tässä päätöksessä mainitut palveluajat voidaan toteuttaa.

18 §. Tarkemmat määräykset. Pykälässä todetaan, ketkä eduskunnan kanslian virkamiesjohdossa voivat antaa kukin oman toimialansa asioissa tarkempia määräyksiä ja tilapäisiä poikkeuslupia tämän päätöksen soveltamisessa. Tavoitteena on, että eduskunnan kanslia voi kaikissa tilanteissa luoda ja ylläpitää edellytykset eduskunnan perustehtävän, lainsäädäntötyön, hoitamiselle.

19 §. Voimaantulo. Päätös esitetään tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2002, jolloin on tarkoitus saattaa voimaan myös uusi kansliatoimikunnan päätös eduskunnan virastojen työajasta.

Edellä olevan perusteella toimikunta esittää kunnioittavasti, että kansliatoimikunta tekisi seuraava päätöksen:

Päätös

eduskunnan kanslian aukiolo- ja palveluajoista

Annettu päivänä huhtikuuta 2002

Eduskunnan kansliatoimikunnan päätöksen mukaisesti määrätään:

1 §

Kanslian aukioloaika

Eduskunnan kanslia on auki arkipäivinä kello 9—16.15 ellei jäljempänä muuta määrätä.

Täysistuntopäivinä keskuskanslia ja eduskuntatiedotus ovat toiminnassa istunnon päättymiseen saakka.

Kansliassa ei työskennellä lauantaisin, vapunpäivänä, juhannusaattona eikä jouluaattona, jollei eduskunnan toiminta tai talon esittely yleisölle sitä vaadi.

2 §

Atk-päivystys

Tietohallinnon yleinen atk-tuki palvelee seuraavasti:

- 1) eduskunnan ollessa koolla
 - a) maanantai—perjantai kello 8—20 ja puhelinpäivystyksenä kello 20—24 sekä
 - b) lauantai ja sunnuntai puhelinpäivystys kello 9—16 sekä
- 2) muulloin maanantai—perjantai kello 8—16.30.

Tietohallinnon lainsäädäntötyötä avustava atk-tuki palvelee eduskunnan ollessa koolla maanantai—perjantai kello 8—16.30 ja päivystää istunnon päättymiseen saakka, kuitenkin enintään kello 20:een.

3 §

Eduskunnan kirjasto

Eduskunnan kirjasto on auki siten kuin kirjaston hallitus kirjaston ohjesäännön (724/2000) 9 §:n mukaisesti päättää.

4 §

Eduskuntaravintola ja kahvila

Eduskuntaravintola on auki seuraavasti:

- 1) eduskunnan ollessa koolla
 - a) maanantai kello 8.30—15.30
 - b) tiistai—perjantai kello 10—15.30 sekä
- 2) muulloin kello 8.30—15.30.

Kahvila on auki eduskunnan ollessa koolla seuraavasti:

- a) tiistai—torstai 8—19 ja istuntojen aikana istunnon päättymiseen saakka sekä
- b) perjantai 8—17 ja istunnon aikana istunnon päättymiseen saakka.

5 §

Kanslia-avustajat

Kanslia-avustajat päivystävät istunnon päättymiseen saakka.

6 §

Kiinteistöhuolto

Talonmiespalvelut toimivat kello 6—16.45. Istuntopäivinä päivystys jatkuu puoli tuntia istunnon päättymisen jälkeen ajalla 1.10.—30.4.

Siivouspalvelut toimivat kello 6.30—13.45.

Muu kiinteistöhuolto toimii kello 8—15.15.

Teknisen huollon päivystys jatkuu 1 tunnin istunnon päättymisen jälkeen.

7 §

Matkatoimisto

Matkatoimisto on auki kello 9—16.15.

8 §

Posti

Eduskunnan asiamiesposti on auki eduskunnan ollessa koolla kello 9—16.15.

9 §

Puhelinkeskus

Puhelinkeskus on auki seuraavasti:

- 1) eduskunnan ollessa koolla
 - a) maanantai ja perjantai kello 8—18,
 - b) tiistai— torstai kello 8—20 sekä
- 2) muulloin kello 8—16.30.

Täysistuntopäivinä puhelinkeskus on auki istunnon päättymiseen saakka.

10 §

Pääovi ja Puhemiehenaukion portit

Pääovi on auki seuraavasti:

- 1) eduskunnan ollessa koolla
 - a) maanantai ja perjantai kello 8—18
 - b) tiistai—torstai 8—20
 - c) lauantai ja sunnuntai kello 10—15 sekä
- 2) muulloin
 - a) maanantai—perjantai kello 8—16.30
 - b) lauantai kello 11—12
 - c) sunnuntai kello 12—13.

Jos istunto jatkuu 1) kohdassa mainittuja aikoja pitempään, pääovi suljetaan puoli tuntia istunnon päättymisen jälkeen.

Puhemiehenaukion portit ovat auki samoina aikoina kuin pääovi paitsi lauantaina ja sunnuntaina portit ovat kiinni.

11 §

Sauna

Sauna on auki seuraavasti:

- 1) eduskunnan ollessa koolla
 - a) maanantai kello 8—18
 - b) tiistai—torstai kello 7.30 - 20
 - c) perjantai kello 7.30 - 18 sekä
- 2) muulloin kello 8—18.

Täysistuntopäivinä sauna on auki istunnon päättymiseen saakka, kuitenkin enintään kello 22:een.

Edellä olevasta poiketen sauna

- 1) on suljettuna 1.—31.7. ja 23.12.—6.1. vuosihuollon takia

- 2) suljetaan kello 16.30 arkipyhän aattona, vapunaattona, juhannusaaton aattona ja jouluaaton aattona ja
3) suljetaan kello 17.30 valtiopäivien avajaispäivänä.

12 §

Sisäinen tietopalvelu

Sisäinen tietopalvelu on avoinna kello 9 alkaen ja se päivystää istunnon päättymiseen saakka, kuitenkin enintään kello 24:een.

13 §

Turvallisuusyksikkö

Turvallisuusvalvomo toimii keskeytyksittä. Turvallisuuspäällikkö ja turvallisuusesimies päivystävät istunnon päättymiseen saakka.

14 §

Työterveysasema

Työterveysasema on auki kello 8.30—17.

15 §

Virastopalvelu

Virastopalvelu on auki kello 9—16.15. Istuntopäivinä lähettikeskus ja ryhmäkanslioiden virastopalvelu päivystävät kello 18:aan. Kuljetuspalvelut alkavat kello 7.30 ja päättyvät kello 21 eduskunnan ollessa koolla, muulloin kello 9 ja 16.15.

16 §

Eduskunnan koollaolo

Eduskunnan ei katsota olevan koolla sellaisilla viikoilla, jolloin eduskunnalla ei ole täysistuntoja, ei myöskään pyhien aattopäivinä ja vaalikauden viimeisten valtiopäivien loppuaikana, jolloin eduskunta ei kokoonnu täysistuntoihin.

17 §

Liukuva työaika

Liukuvasta työajasta on voimassa, mitä kansliatoimikunta on siitä erikseen päättänyt. Liukuvaa työaikaa koskevia määräyksiä on sovellettava siten, että tässä päätöksessä mainitut palveluajat voidaan toteuttaa.

18 §

Tarkemmat määräykset

Tarkempia määräyksiä ja tilapäisiä poikkeuslupia tämän päätöksen soveltamisesta antavat eduskunnan pääsihteeri, apulaispääsihteeri, hallintojohtaja, lainsäädäntöjohtaja, tieto- ja viestintäjohtaja sekä kansainvälisten asiain yksikön johtaja, kukin oman toimialansa asioissa.

19 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2002.